

lade mig sige, hvad jeg vil sige. Jeg indrømmer, at han har langt bedre Talegaver end jeg; men da det egentlig ikke er hans Tænkter, jeg ønsker at udtale, men mine egne, saa tør jeg maaskee bede om, at have Lov til at sige, hvad jeg tænker; saa kan han senere rette derpaa, og jeg skal med Fornøielse lade mig overbevise, isald jeg har ytret noget Urigtigt. Den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgkreds (Tscherning) har i sit sidste Foredrag dybelet meget ved, at det skulde ikke være rigtigt meent eller idetmindste ikke factist rigtigt, naar der siges, at Afgang til denne Højskole staaer aaben for Alle. Det er ganske sandt, at den ikke staaer aaben for Alle; men jeg vil dog bede de ærede Medlemmer af Thinget lægge Mærke til, hvem det er, der kunne blive Clever ved denne Lærestalt; enten maa det være dem, der have bestaaet i den almindelige Forberedelsesexamen ved Universitetet, eller som have bestaaet i Afgangsprøven ved en saadan Bøndehøjskole, Realskole eller anden Skole, som af Indenrigsministeriet erkjendes for at meddele den nødvendige Forberedelse, eller paa anden Maade har erhvervet sig denne Forberedelse og har beviist dette paa en for Ministeriet tilfredsstillende Maade. Jeg maa her bede erindret, at der i Lovudkastet staaer: Indenrigsministeriet. Havde der i Lovudkastet staaet: Undervisningsministeriet, saa kunde jeg tænke mig, at den ærede Rigsdagsmand vilde sige: ja, Underviisningsministeren vil ikke benytte denne Frihed, som her er givet; thi han vil ikke underkjende sin egen Bestemmelse om Nødvendigheden af den almindelige Forberedelsesexamen eller om Afgangsprøven ved en af Statens Realskoler. Men her er det Indenrigsministeriet, hvem det er tilstgivet at give denne Myndighed. Jeg troer, at der derved er givet en saa stor Myndighed, som det paa nogen Maade er muligt at give, og jeg troer, at det vilde være aldeles uforsvarligt, om man ikke vilde fordie nogensomhelst Undersøgelse af, om de, der meldte sig, virkelig vare istand til at følge med. Naar man dernæst vilde sige: Ja, men det er jo kun for dem, der have Raad til at ligge her i Byen, saa maa jeg tillade mig dertil at gjøre 2 Bemærkninger. Den ene er,

at Lovforslaget tilstgiver at gjøre Dpholdet muligt for de Ubemidlede, og at det tværtimod er Mindretallet, som finder denne Tanke urigtig. Dernæst maa jeg bemærke, at en saadan Underviisning, som først begynder med den vorne Alder, vil i Reglen fordre en større Udvikling og Mangelen af denne ville Folk, som de ere fleest, ikke kunne bøde paa. Det, som den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgkreds (Tscherning) bestandig beksæmper, naar der er Tale om Underviisning, det er at fremme Underviisningsudviklingen af Folk, der ere, som Folk ere fleest. Naar vi gennemgaae hans enkelte Forslag med Hensyn til Underviisningen, saa troer jeg, at vi vilde finde, at de kunne være lige saa gode som de modsatte Paa-stande for de to lidet talrige Classer; thi for dem, der ligge under det Middelmædige, er Alt lige godt; det bider lige lidt, og for dem, som ligge høit over det Middelmædige, for dem er det ogsaa temmelig ligegyldigt, thi Talentet veed altid at bane sig Vej; men jeg troer, at det ligger i Lovgivningens Interessene netop at sørge for den store Mængde, som det kan hjælpe at gjøre Noget for.

Steen: Jeg ønskede at meddele nogle Dplysninger i Anledning af det Foredrag, som er holdt af den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgkreds (Tscherning). Jeg skal slet ikke gaae ind paa, hvorvidt det er rigtigt, at der fra Statens Side ydes Noget til Underviisning af vordende Landbrugere (Tscherning: Ddes Alt!), som sagt, jeg skal ikke gaae ind derpaa; thi jeg troer, at det er mindre væsentligt her, end man vil gjøre det. Der er allerede af den ærede sidste Tale antydet, at der er Et og Andet i den Betragtning, som ikke er saa væsentligt, som man har villet gjøre det til; men jeg skal blot tillade mig at henlede Opmærksomheden paa, hvad det er, at det ærede Mindretal vil. Det vil bevilge Midlerne til en Underviisning for Veterinairer og Landinspecteurer. Men, naar man nu undersøger, hvad det vel kan være, at der udfordres Mere til Underviisning af Landbrugere, saa vil man finde, at det ikke kan være overmaade meget; thi, naar man gennemgaaer den af Commissionen afgivne